

Kraftsituasjonen veke 50, 2016

Kaldare vêr og mindre vind auka dei nordiske prisane

Kaldare vêr bidrog til høgare forbruk i store delar av Norden i førre veke. I tillegg gjekk den nordiske vindkraftproduksjonen kraftig ned, særleg i Danmark. Dette medverka til ein prisoppgang i dei fleste nordiske elspotområda frå veke 49 til veke 50.

Terminprisene i Tyskland auka med over ti prosent, noko som kan ha samanheng med at prisane på kull og CO₂-kvotar har gått opp dei siste vekene. Tyske framtidsprisar for 1. kvartal ligg no godt over nivået i Norden.

Vêr og hydrologi

I veke 50 kom det ein god del nedbør langs kysten frå Hordaland til Troms med over 100 mm nokre stader. I sum for veka er berekna nedbøreneergi 2,2 TWh, som er 65 prosent av normalen. Sum nedbøreneergi hittil i år er 105,4 TWh eller 17,5 TWh mindre enn normalen. I veke 51 er det venta mykje nedbør på Vestlandet og i Nordland med 100 – 250 mm mange stader. I sum for veka er det venta 9,0 TWh nedbøreneergi som er 260 prosent av normalen.

I veke 50 var temperaturen omkring normalen på Sør- og Austlandet, 2-3 grader over normalen på Vestlandet og i Trøndelag og 4-5 grad over normalen i Nord-Noreg. I veke 51 er det venta at temperaturen vil ligge 4-5 grader over normalen i heile landet.

Berekna tilsig for veke 50 er 1,4 TWh, eller om lag som normalt. Sum tilsig hittil i år er 124,4 TWh, eller 3,3 TWh mindre enn normalt. Prognosert tilsig for veke 51 er 2,4 TWh, som er 210 prosent av normalen.

For andre detaljar om snø, vêr og vatn, sjå www.xgeo.no.

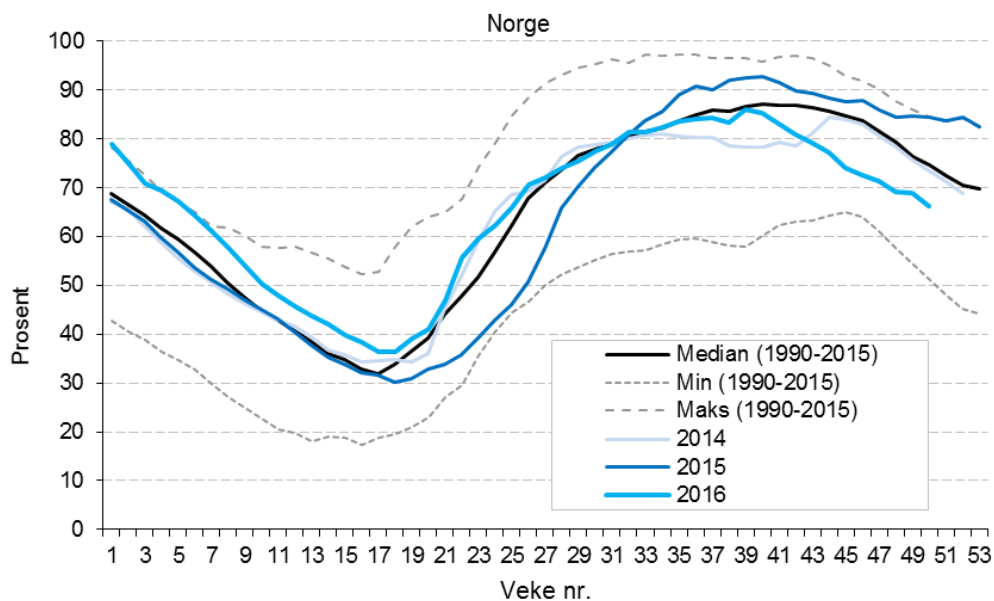
Magasinfylling

Tabell 1 Magasinfylling. Kjelde: NVE og Nord Pool

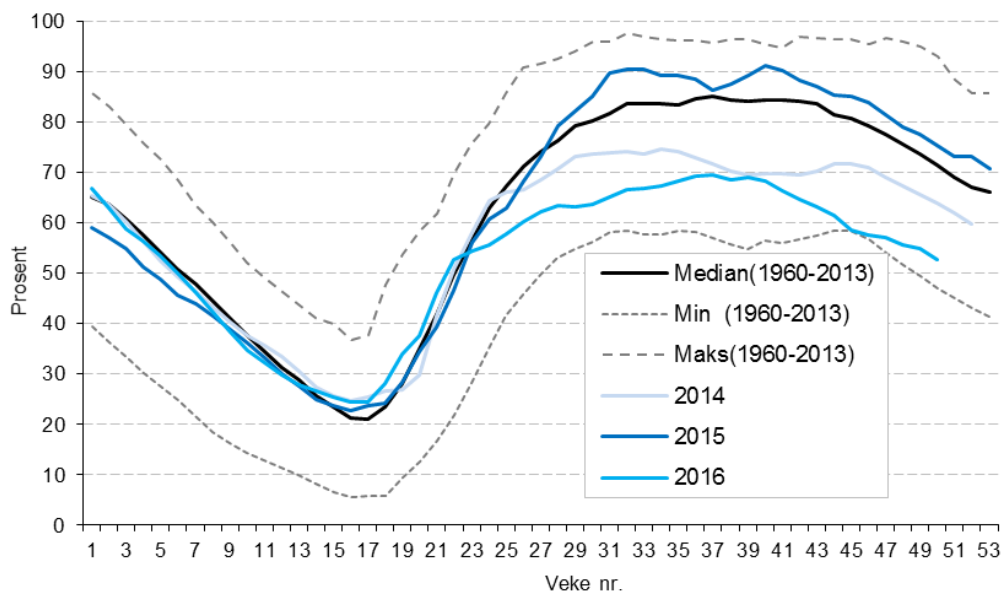
	Prosent				Prosentteiningar		
	Veke 50 2016	Veke 49 2016	Veke 50 2015	Median* veke 50	Endring frå sist veke	Differanse frå same veke i 2015	Differanse frå median
Norge	66,2	68,9	84,3	74,6	-2,7	-18,1	-8,4
NO1	62,4	66,8	71,6	71,8	-4,4	-9,2	-9,4
NO2	67,7	70,5	89,8	77,6	-2,8	-22,1	-9,9
NO3	60,0	62,0	75,4	66,7	-2,0	-15,4	-6,7
NO4	67,2	69,0	87,7	70,8	-1,8	-20,5	-3,6
NO5	66,3	69,5	78,3	71,9	-3,2	-12,0	-5,6
Sverige	52,7	54,8	75,4	71,4	-2,1	-22,7	-18,7

*Referanseperioden for medianen er 1990-2015 for Noreg, og 2002-2015 for dei fem norske elspotområda frå 7. mars 2016.

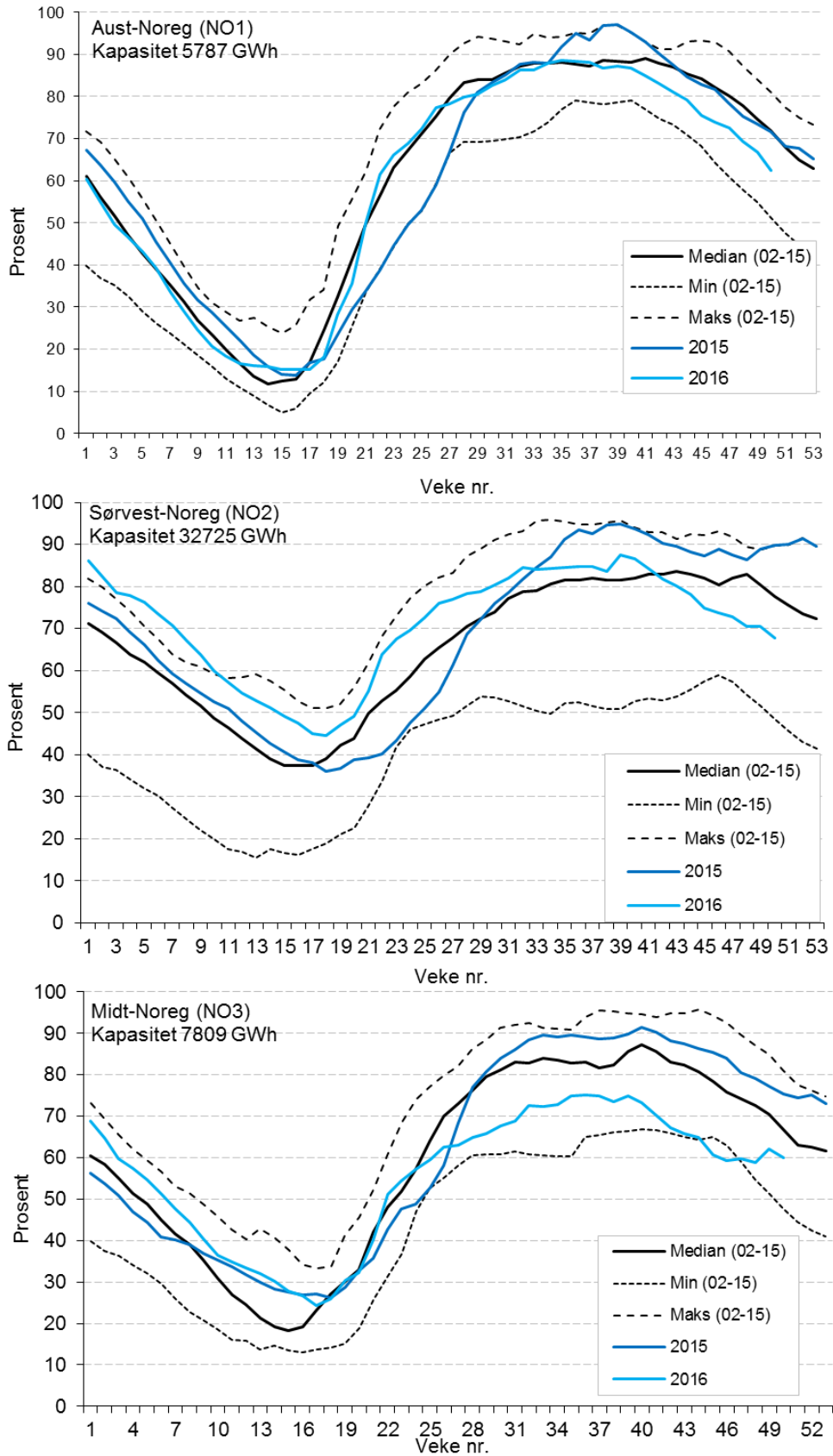
Figur 1 Fyllingsgraden til vassmagasina i Noreg. Prosent. Kapasitet=84,3 TWh. Kjelde: NVE

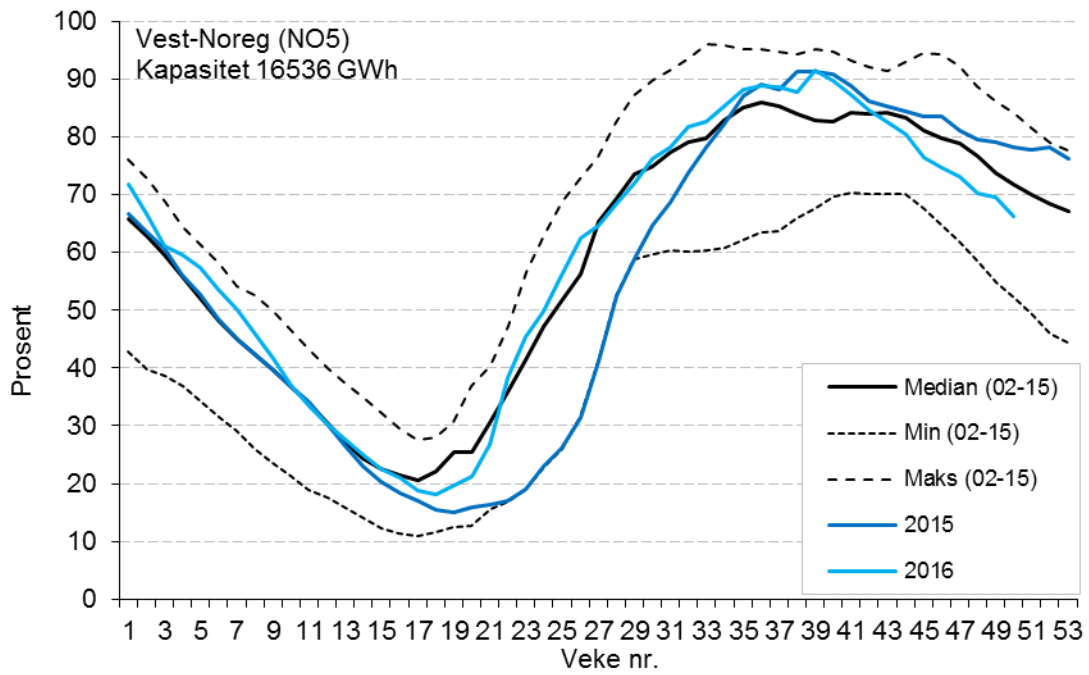
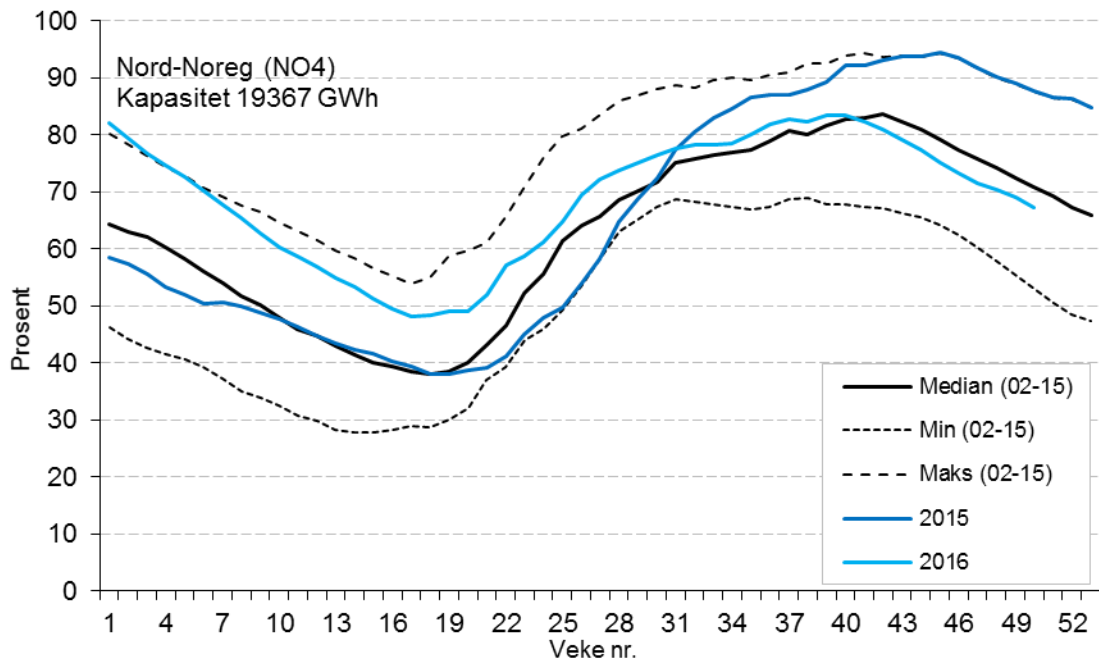

Figur 2 Vassmagasinas fyllingsgrad i Sverige. Prosent. Kapasitet=33,8 TWh. Kjelde: Svensk Energi

Figur 3 Vassmagasina sin fyllingsgrad for elspotområda NO1, NO2, NO3, NO4 og NO5. Prosent. Kjelde: NVE

Tilsig og nedbørtilhøve

Tabell 2 Tilsig og nedbør. Kjelde: NVE

TWh	Veke 50 2016	Veke 50 2015	Veke 50 Normal	Differanse frå same veke i 2015	Prosent av normal veke
Tilsig	1,4	2,7	1,4	- 1,4	103
Nedbør	2,2	5,1	3,4	- 2,9	65

Tabell 2a Utviklinga i tilsig og nedbør så langt i år. Kjelde: NVE

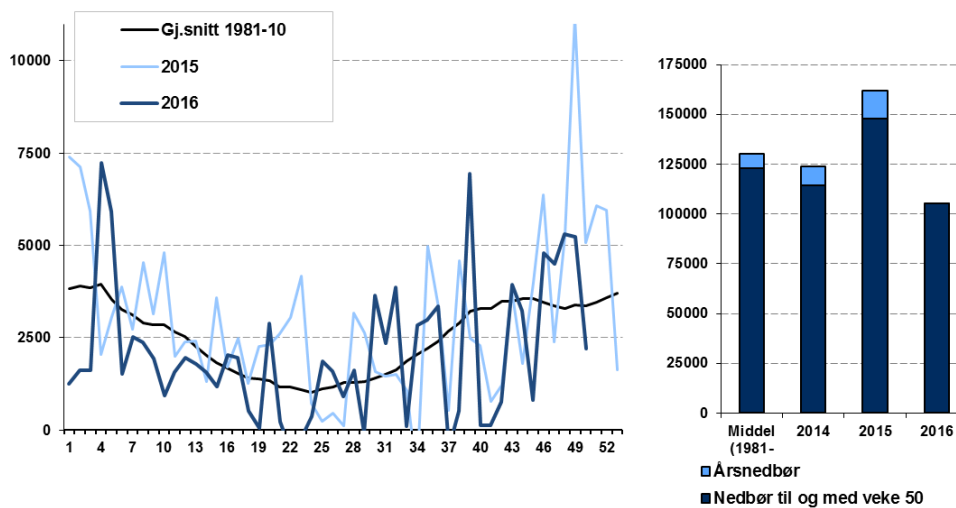
TWh	Veke 1-50 2016	Veke 1-50 Normal	Differanse frå normal til no i år
Tilsig	124,4	127,7	- 3,3
Nedbør	105,4	122,9	- 17,5

Tabell 2b Forventa tilsig og nedbør i inneverande veke. Kjelde: NVE

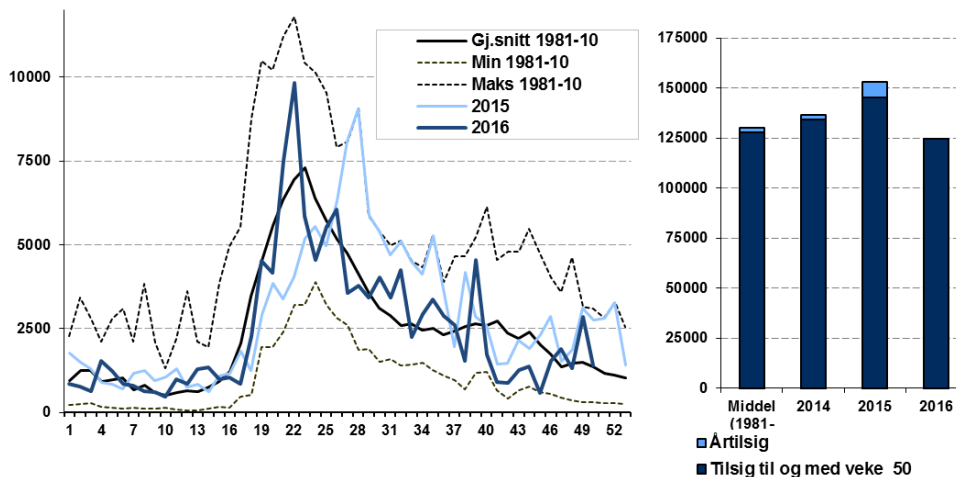
	TWh	Prosent av normal
Tilsig	2,4	208
Nedbør	9,0	260

For fleire detaljar når det gjeld vassføring i Noreg sjå: <http://www2.nve.no/h/hd/plotreal/>

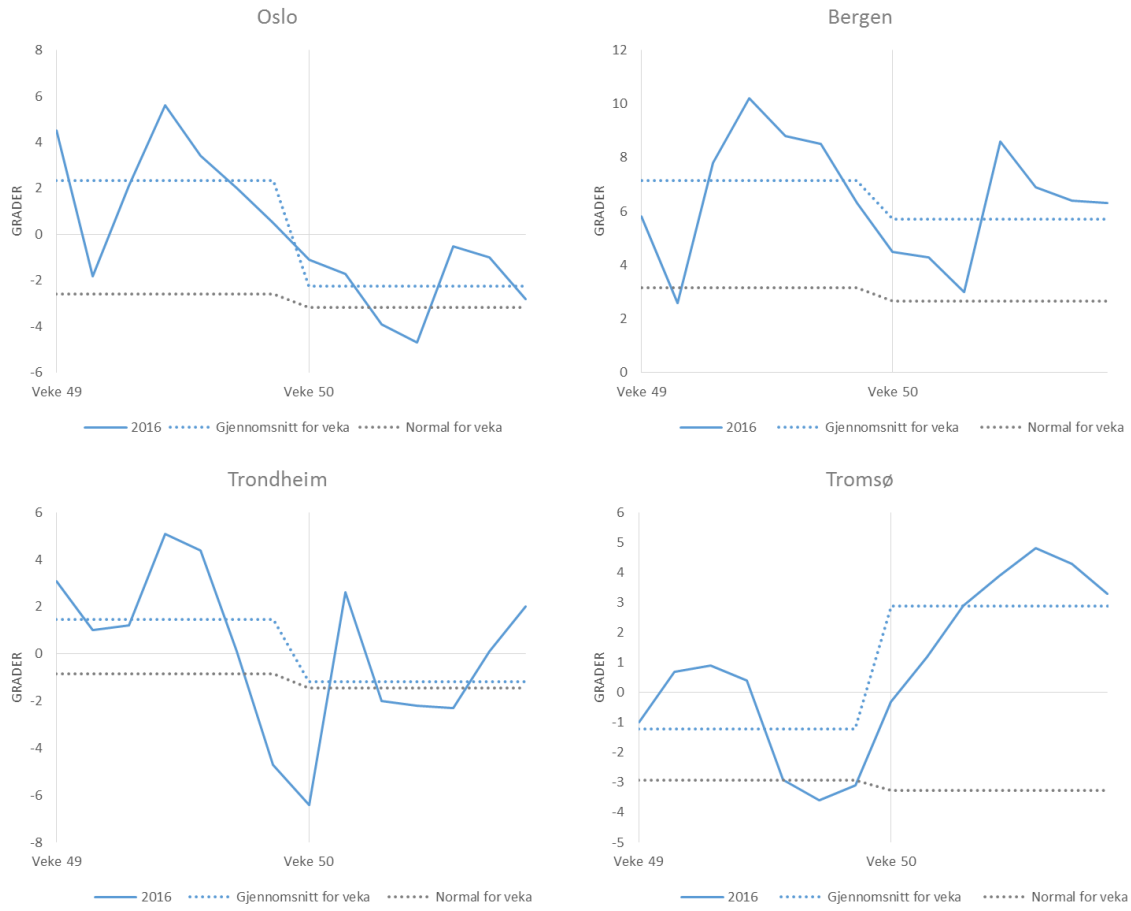
Figur 4 Nedbør i Noreg 2015 og 2016, og gjennomsnitt for perioden 1981-2010, GWh. Kjelde: NVE

Figur 5 Nyttbart tilsig i Noreg i 2015 og 2016, maks, min og gjennomsnitt for perioden 1981-2010, GWh. Kjelde: Nord Pool og NVE

Figur 6 Temperaturar i Noreg i 2016, gjennomsnitt og normal for veka.
Kjelde: Meteorologisk institutt og SKM Market Predictor

Produksjon, forbruk og utveksling

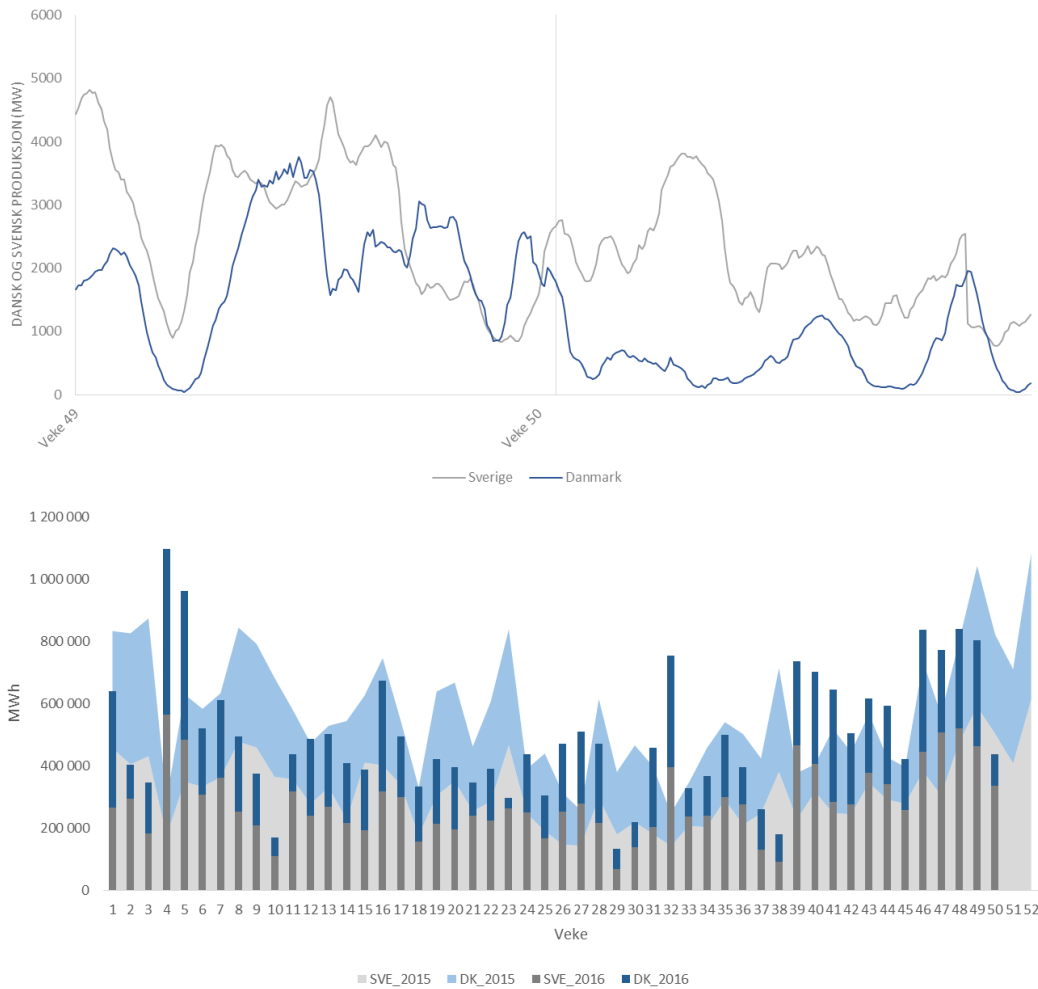
Tabell 3 Nordisk produksjon, forbruk* og kraftutveksling. Alle tal i GWh. Kjelde: SKM Market Predictor

	Veke 50	Veke 49	Endring frå førre veke (GWh)	Endring frå førre veke (%)
<i>Produksjon</i>				
Norge	3 691	3 197	493	15 %
NO1	398	350	48	14 %
NO2	1 360	1 130	230	20 %
NO3	505	442	63	14 %
NO4	612	564	48	9 %
NO5	816	711	105	15 %
Sverige	3 430	3 076	354	11 %
SE1	499	359	140	39 %
SE2	861	704	157	22 %
SE3	1 948	1 811	137	8 %
SE4	122	203	-80	-40 %
Danmark	596	689	-93	-14 %
Jylland	394	488	-94	-19 %
Sjælland	201	201	0	0 %
Finland	1 402	1 478	-76	-5 %
Norden	9 118	8 440	678	8 %
<i>Forbruk</i>				
Norge	3 100	2 911	189	6 %
NO1	982	872	110	13 %
NO2	796	740	57	8 %
NO3	567	554	13	2 %
NO4	403	416	-13	-3 %
NO5	351	329	22	7 %
Sverige	3 266	3 063	203	7 %
SE1	212	211	1	0 %
SE2	378	360	17	5 %
SE3	2 093	1 953	140	7 %
SE4	583	539	44	8 %
Danmark	688	653	34	5 %
Jylland	407	380	27	7 %
Sjælland	281	273	7	3 %
Finland	1 902	1 857	45	2 %
Norden	8 955	8 484	471	6 %
<i>Nettoimport</i>				
Norge	-591	-287	-304	
Sverige	-164	-13	-151	
Danmark	92	-35	127	
Finland	500	378	121	
Norden	-163	44	-207	

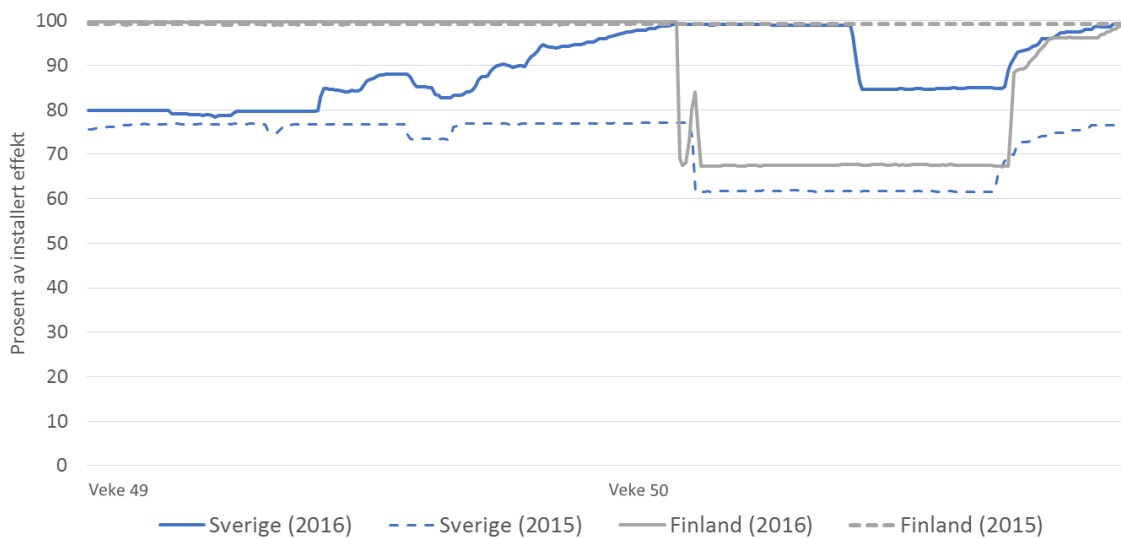
*Ikkje temperaturkorrigerede tal.

Vind- og kjernekraftproduksjon

Figur 7 Vindkraftproduksjon i Danmark og Sverige dei siste to vekene og vindkraftproduksjon per veke for Sverige og Danmark i 2015 og 2016. (Foreløpig statistikk). Kjelde: SKM Market Predictor

Figur 8: Kjernekraftproduksjon i Sverige (installert effekt 9070 MW) og Finland (installert effekt 2790 MW) dei to siste vekene og for same veker i 2015. Kjelde: SKM Market Predictor (Førebels statistikk).

Utviklinga i kraftproduksjon og forbruk

Tabell 4 Produksjon, forbruk og utveksling så langt i år. Kjelde: SKM Market Predictor

Norge (TWh)	Til no i år	Same periode (2015)	Endring (%)	Endring (TWh)
Produksjon	145,3	140,2	3,5	5,1
Forbruk	128,8	125,4	2,6	3,3
Nettoimport	-16,6	-14,7		-1,8

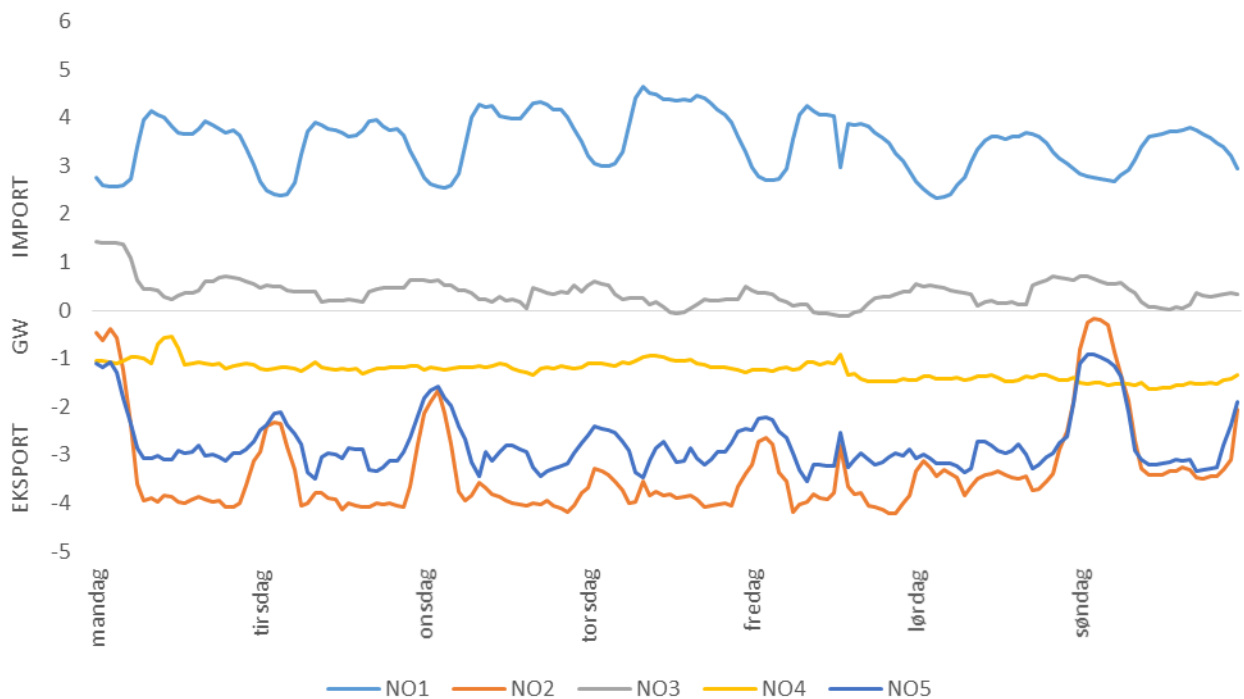
Norden (TWh)	Til no i år	Same periode (2015)	Endring (%)	Endring (TWh)
Produksjon	381,9	384,5	-0,7	-2,6
Forbruk	376,8	368,9	2,1	7,8
Nettoimport	-5,1	-15,6		10,4

Utvexling

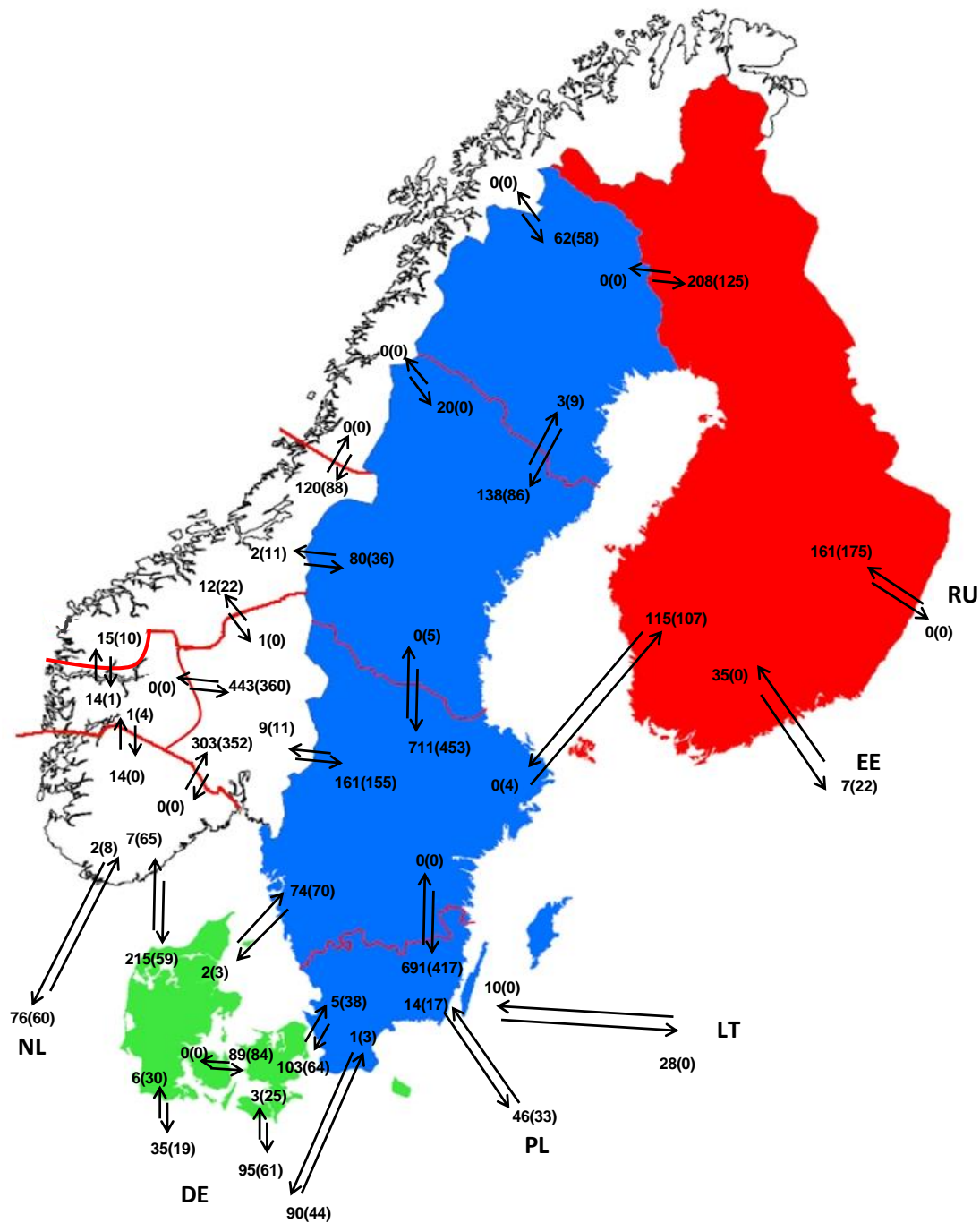
Figur 9 Nettoutveksling pr. veke for Noreg og Norden, 2015 og 2016, GWh. Kjelde: SKM Market Predictor

Figur 10 Import og eksport i dei norske elspotområda førre veke. Alle tal i GW. Kjelde: SKM Market Predictor.

Figur 11 Marknadsflyt mellom elspotområde i Norden førre veke, GWh. Kjelde: SKM Sypower

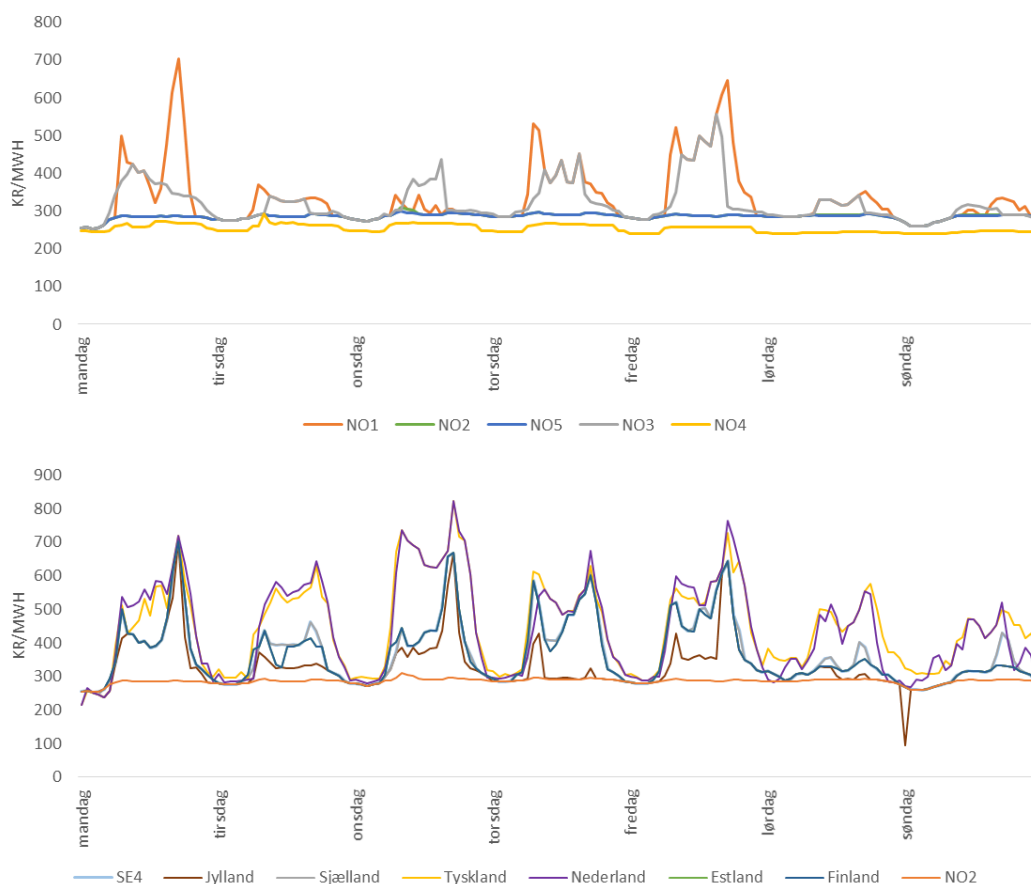
* Tal for veka før står i parentes. Mellom Russland og Finland er det oppgjeve tal for fysisk flyt.

Kraftprisar Engrosmarknaden

Tabell 5 Kraftprisar – nordiske elspotområde*. Vekesnitt. Kjelde: SKM Market Predictor.

kr/MWh	Veke 50	Veke 49	Veke 50 (2015)	Endring frå førre veke (%)	Endring frå i fjor (%)
NO1	333,9	302,5	192,6	10,4	73,4
NO2	285,8	278,5	192,6	2,6	48,4
NO3	319,7	308,8	197,1	3,6	62,2
NO4	253,9	256,2	185,6	-0,9	36,8
NO5	285,4	281,7	192,6	1,3	48,2
SE1	347,2	321,4	191,9	8,0	80,9
SE2	347,2	321,4	191,9	8,0	80,9
SE3	350,3	321,4	198,7	9,0	76,3
SE4	367,6	323,1	200,1	13,8	83,7
Finland	364,1	333,9	282,5	9,1	28,9
Jylland	328,0	297,6	195,4	10,2	67,9
Sjælland	367,6	317,3	200,1	15,8	83,7
Estland	364,1	333,8	282,5	9,1	28,9
System	312,8	297,6	193,2	5,1	61,9
Nederland	442,5	358,6	331,9	23,4	33,3
Tyskland	450,0	349,8	295,4	28,6	52,3
Polen	381,6	301,4	329,5	26,6	15,8
Litauen	368,9	336,4	380,4	9,6	-3,0

Figur 12 Spotprisar i Noreg og Norden, Nederland og Tyskland i førre veke, kr/MWh. Kjelde: SKM Market Predictor

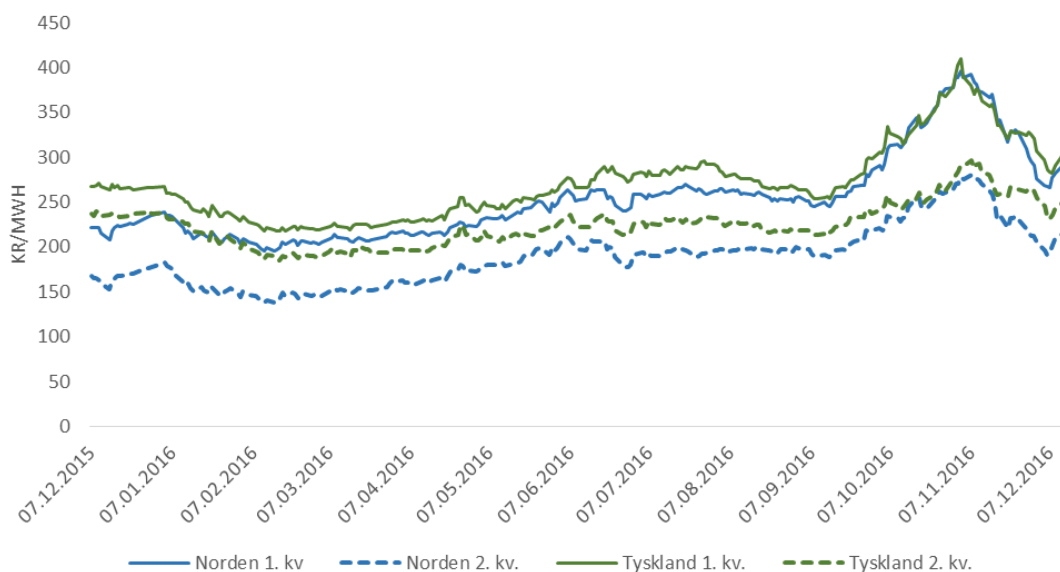

Terminmarknaden

Tabell 6 Terminprisar, nordisk og tysk kraft, samt CO₂ kvotar. Kjelder: SKM Market Predictor. Prisane i tabellen er sluttprisar fredag i den aktuelle veka.

Terminprisar (kr/MWh)		Veke 50	Veke 49	Endring (%)
Nasdaq OMX	Januar	304,1	299,9	1,4
	1. kvartal 2017	290,2	282,7	2,7
	2. kvartal 2017	216,5	208,2	4,0
EEX OMX	1. kvartal 2017	330,7	291,4	13,5
	2. kvartal 2017	268,2	241,6	11,0
CO ₂ (kr/tonn)	Desember 2016	44,0	41,5	6,0
	Desember 2017	44,2	41,5	6,4

Figur 13 Daglege sluttprisar for enkelte typar kontraktar i den finansielle kraftmarknaden siste tolv månader, kr/MWh. Kjelde: SKM Market Predictor

Figur 14 Daglege sluttprisar for utslippskvotar på CO₂, kr/tonn. Kjelde: SKM Market Predictor

Sluttbrukarprisar

Tabell 7 Vekeutvikling i sluttbrukarprisar. Alle prisar er inkl. mva. bortsett frå spotpriskontrakt i Nord-Noreg. Dette er gjort for å gi eit meir korrekt bilete av kva forbrukarar i Nordland, Troms og Finnmark, som har fritak frå mva. på straum, faktisk betalar.

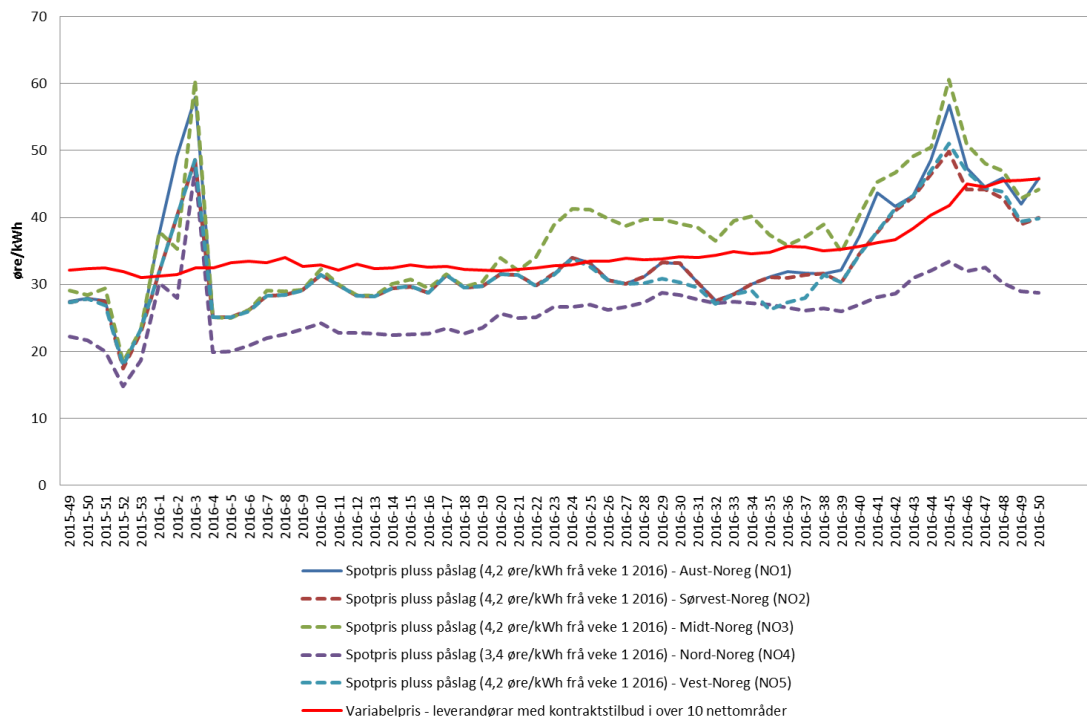
Kjelde: Konkurransetilsynet/Forbrukerrådet**, Nord Pool Spot, Energimarknadsinspeksjonen og NVE.

Øre/kWh		Veke 50 2016	Veke 49 2016	Veke 50 2015	Endring frå førre veke	Endring frå tilsvarande veke i fjor
Variabelpris kontrakt*	Snitt frå eit utval av leverandørar	45,8	45,6	32,3	0,2	13,5
		Veke 50 2016	Veke 49 2016	Veke 50 2015	Endring frå førre veke	Endring frå tilsvarande veke i fjor
Marknadspris- / spotpriskontrakt	Aust-Noreg (NO1)	45,9	42,0	27,9	3,9	18,0
	Sørvest-Noreg (NO2)	39,9	39,0	27,9	0,9	12,0
	Midt-Noreg (NO3)	44,2	42,8	28,4	1,4	15,8
	Nord-Noreg (NO4)	28,7	29,0	21,6	-0,3	7,1
	Vest-Noreg (NO5)	39,9	39,4	27,9	0,5	12,0
Fastpriskontrakt	1 år (snitt Noreg)	39,3	39,4	32,7	-0,1	6,6
	3 år (snitt Noreg)	36,9	36,7	35,6	0,2	1,3
	1 år (snitt Sverige)	45,7	46,8	43,3	-1,1	2,4
	3 år (snitt Sverige)	42,9	43,4	44,4	-0,5	-1,5

* Metoden for berekning av variabelpriskontrakt er gjelder gjennomsnittet av kontraktar som er tilbodne i fleire enn ti nettområder.

** Frå og med 1. juli 2015 la Konkurransetilsynet ned sin kraftprisoversikt. Denne ble erstatta av Forbrukerrådets nye strømprisportal, strompris.no.

Figur 17 Vekeutvikling i pris på variabelpriskontrakt* og spotpriskontrakt** med eit påslag på 4,2 øre/kWh***. Kjelder: Konkurransetilsynet/Forbrukerrådet, Nord Pool Spot og NVE.

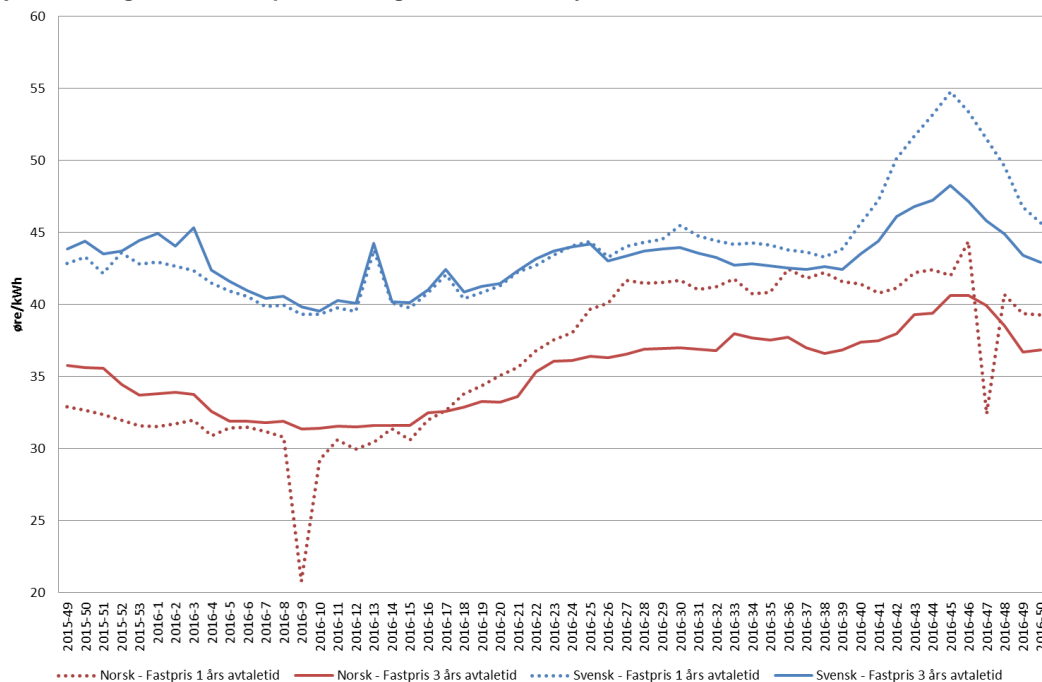

* Prisar for variabelpriskontraktar meldas fram i tid. Metoden for berekning av variabelpriskontrakt er gjelder gjennomsnittet av kontraktar som er tilbodne i fleire enn ti nettområder.

**Alle prisar bortsett frå spotpriskontrakt for Nord-Noreg inkluderer mva.

*** Frå og med veke 1 2016 vart påslaget endra frå 3,8 øre/kWh (inkl. mva) til 4,2 øre/kWh (inkl. mva.) som følgje av ein antatt auke i påslaget grunna elsertifikatordninga. For meir informasjon om elsertifikatmarknaden, se www.nve.no/elsertifikater

Figur 18 Utviklinga dei siste 52 vekene i prisane for norske* og svenske eitt- og treårige fastpriskontraktar, basert på eit årleg forbruk på 20 000 kWh. Alle prisar inkl. mva. i norske øre/kWh.
Kjelder: Energimarknadsinspeksjonen og Konkurransetilsynet/Forbrukerrådet.

* For norske kontraktar er det brukt eit gjennomsnitt av fastpriskontraktar som er tilbodne i fleire enn ti nettområder.

Tabell 8 Vekeutvikling i straumkostnaden* for sluttbrukarar. Straumkostnaden er eksklusiv nettleige og forbruksavgift, men inkl. mva. bortsett frå elspotområdet Nord-Noreg. Dette er gjort for å gi eit meir korrekt bilete av kva forbrukarar i Nordland, Troms og Finnmark, som har fritak frå mva. på straum, faktisk betalar.
Kjelde: Konkurransetilsynet/Forbrukerrådet, Nord Pool Spot og NVE.

		NOK	Bereknastraumkostnad for veke 50 2016	Bereknastraumkostnad for veke 49 2016	Endring frå førre veke	Bereknastraumkostnad for veke 50 2015	Bereknastraumkostnad hittil i 2016	Differanse frå 2015 til no i år
Marknadspotpriskontrakt **	Aust-Noreg (NO1)	10 000 kWh	126	113	13	77	3331	634
		20 000 kWh	252	227	25	153	6662	1268
		40 000 kWh	504	454	51	306	13325	2535
	Sørvest-Noreg (NO2)	10 000 kWh	110	105	4	77	3184	492
		20 000 kWh	219	211	8	153	6368	984
		40 000 kWh	438	421	17	306	12736	1969
	Midt-Noreg (NO3)	10 000 kWh	121	116	6	78	3525	703
		20 000 kWh	242	231	11	156	7050	1405
		40 000 kWh	485	462	23	312	14101	2810
	Nord-Noreg (NO4)	10 000 kWh	79	78	1	59	2512	315
		20 000 kWh	158	156	1	119	5025	630
		40 000 kWh	316	313	3	237	10050	1259
	Vest-Noreg (NO5)	10 000 kWh	109	106	3	77	3173	486
		20 000 kWh	219	213	6	153	6345	972
		40 000 kWh	438	426	12	306	12691	1944
Variabelpris kontrakt	10 000 kWh	128	125	3	91	3441	265	
	20 000 kWh	252	246	6	178	6681	592	
	40 000 kWh	499	488	11	351	13159	1246	

* NVE nyttar ein temperaturkorrigert justert innmatningsprofil, basert på alminneleg forsyning i 2009-2014, for å berekna straumkostnaden til sluttbrukarane. Innmatningsprofilen er berekna av konsultentselskapet Optimeering AS på oppdrag frå NVE. Den same innmatningsprofilen er nytta for alle elspotområda og standard variabel kontrakt. I 2015 var det 53 veker, og profilen for veke 53 er berekna som eit snitt av profilane for veke 1 og 52. Profilen for veke 53 er lagt til dei andre vekene, som er uendra. Dette gir eit årsforbruk på litt over 20 000 kWh i 2015.

** NVE nyttar eit påslag på 4,2 øre/kWh inkl. mva på alle spotpriskontraktar i 2016 og 3,8 øre/kWh inkl. mva i 2015, bortsett frå spotpriskontraktar i Nord-Noreg, kor påslaget er på hhv 3,4 øre/kWh og 3,0 øre/kWh ekskl. mva.

Tilstanden til kraftsystemet¹

Det er vedlikehaldsarbeid på linjenett og ved kraftstasjonar fleire stader i Norden. For meir informasjon om linjer og kraftverk viser vi til heimesidane til Nord Pool. Grunna ein omlegging av UMM-systemet til Nord Pool i veke 50 vil ikkje informasjon om UMM'er bli publisert i denne vekas rapport.

¹ Kjelde: <http://umm.nordpoolspot.com/> (“Urgent Market Messages (UMM)”)